

سرشناسه	: طاهری، بهمن، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: آوای تی ته: مروری بر فرهنگ مردم بنارویه شامل آداب و رسوم - ضرب المثلها - ... / به کوشش بهمن طاهری.
مشخصات نشر	: شیراز: نامه‌ی پارسی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۴ ص.
شابک	: 978-600-8638-66-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: فرهنگ عامه — ایران — بنارویه
موضوع	: Folklore -- Iran -- Benaruyeh
موضوع	: بنارویه
موضوع	: Benaruyeh (Iran)
رده بندی کتبی	: GR۲۹۱/۰۹۵۵۶۳۵۲
رده بندی دیوبی	: ۳۹۸/۰۹۵۵۶۳۵۲
شماره کتابشناسی	: ۵۰۰۳۶۶۸

انبار کتاب ملی پاری
۱ ۲ ۹ ۸

شیراز، میدان شهرداری، خ سوری، شعب بانک تجارت شعبه پیروزی، طبقه اول

تلفکس: ۰۷۱۳۲۲۱۰۱۲۸۰ - ۰۹۱۷۶۸۷۰۷۱۱

Nanage.parsi@yahoo.com

آوای تی ته

مروری بر فرهنگ مردم بنارویه لاریستان

بهمن طاهری

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۸ / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۷-۶۶-۸۶۳۸-۶۰۰-۹۷۸ / طراح جلد: جمشید رضایی / صفحه‌آرا: اطلس دهقانی

ناظر چاپ: مصطفی رضایی / چاپ و صحافی: صبح امروز / قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان

آماده‌سازی پیش از چاپ: مؤسسه‌ی کتاب آرایان پارس

تلفکس: ۰۳۲۳۳۱۲۸۰ - ۰۹۱۷۶۸۷۰۷۱۱

Ketab.arayan@gmail.com

Printed in the Islamic Republic of Iran-Shiraz

حق چاپ محفوظ

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
جدول آوانگاری.....	۶
علامت اختصاری.....	۶
مقدمه.....	۹
پیشگفتار.....	۱۱
فصل اول.....	۱۳
موقعیت جغرافیایی بنارویه.....	۱۳
بازی و سرگرمی.....	۲۵
ماهیهابه.....	۲۸
گله داری در بنارویه.....	۳۱
باورها و آداب و رسوم مردم بنارویه در گذشته.....	۳۹
مراسم ازدواج و عروسی در بنارویه.....	۶۴
مراسم سوگواری.....	۷۲
بنارویه در آینه اشعار.....	۷۶
ادبیات شفاهی مردم بنارویه.....	۸۵
شروه (دوبیتی).....	۸۵
لالایی‌ها.....	۸۹
ضرب المثل‌ها.....	۹۳
منتخب ضرب المثل‌های بنارویی.....	۹۳
گویش مردم بنارویه.....	۱۰۷
نکات دستوری گویش بنارویی.....	۱۱۳
واژه نامه و اصطلاحات.....	۱۷۳
منابع و مأخذ.....	۳۵۳

مقدمه

بیش از پنجاه سال پیش، مارشال مک‌لوهان در توصیف آینده جهان که تحت تأثیر وسایل ارتباط جمعی، سرعت اطلاع‌رسانی را به سراسر جهان به کسری از ثانیه می‌رساند، جهان را «دهکده جهانی» نامیده و اشاره به معنای نزدیک‌تر شدن جامعه جهانی در مفهوم «جهانی شدن» است. با پیشرفت‌های سریع‌تر از حد انتظار تکنولوژی دیجیتالی در جوامع پیشرفته، رقابت، علاوه بر رساندن هر یک به سریع‌تر اطلاعات در سراسر جهان، با تئوری «جهان‌سازی»، سیاست‌های تحمیلی و هدایت‌شده‌ای را پی گرفته‌اند که سلطه قدرت‌های غربی بر جهان تقویت گردد. در این سیاست، به دنبال همسایگی، در عین حال، همسو کردن شیوه زندگی جهانیان، (با هر خوی و خصلت فردی و تاریخ و فرهنگ و اندیشه اجتماعی) با فرهنگ غرب اعم از اروپا و آمریکاست.

زنده‌یاد استاد انجوی شیرازی (نچوا) در سال‌های دهه پنجاه و شصت، از رادیو، تلویزیون ملی ایران، با برنامه «فرهنگ مردم»، صدای مردم بود. وی با مدعای این که فرهنگ بومی اقوام مختلف ایران که میراث گرانبهایی برای ابراز هویت آبا و اجدادی است، متأسفانه از ایران بزرگ محسوب می‌شود، روز به روز کمرنگ‌تر و در نهایت به دلایل بسیار از جمله بی‌اعتنایی روشنفکران و مدعیان دفاع از تاریخ و فرهنگ، از بین می‌رود و فرهنگ بیگانه، اعم از داخلی و خارجی) جایگزین آن خواهد شد. وی جوامع شهری کوچک و روستایی و عشایری را هشیار می‌کرد تا به دام زرق و برق جوامع بزرگ شهری نیفتند و فرهنگ و آداب و رسوم و آیین‌های ارزشمند و هویت ساز خود را حفظ کنند.

امروز، با وجود ماهواره و اینترنت و دیگر وسایل ارتباط جمعی که خواسته یا ناخواسته به زندگی مردم، از شهری و روستایی و حتی عشایری وارد شده و عمده تلاششان در القای «آنچه من می‌گویم باش» خلاصه می‌شود، در واقع مستقیم یا غیرمستقیم، مخاطب صادق خویش را با ارائه برنامه‌های مختلف سرگرم‌کننده و مملو از رنگ و لعاب فریبده از همه داشته‌های خویش تهی می‌کنند.

با این وجود، چه باید کرد؟

رسالت و وظیفه دولت و دولتیان معلوم است. باید با انجام برنامه‌های درست و موافق با ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی هریک از جوامع و اقوام کشور، حافظ فرهنگهای بومی اعم از مادی و معنوی، از جمله زبان و ادب و آداب و رسوم نیک اقوام مختلف ایران که در عین کثرت، با رویکرد وحدت در تاریخ و فرهنگ ایران اسلامی حضوری چشمگیر دارند، باشند.

اما ما مردم، آنهایی که دل در گرو اصالت‌های همه‌جانبه این سرزمین داریم و بیش از آن، دستی بر قلم نیز، چه رسالتی برعهده داریم؟ ما، هر کس، در هر کجا و با هر بضاعت علمی و اجتماعی، مغفیم که برای پیش‌گیری از نابودی داشته‌های فرهنگی زاد و بوم خویش، دست به گردآوری هرآنچه که به‌عنوان فرهنگ عامه در سینه پیرامونمان هست تا پیش از اینکه از میانمان بروند، بنویسیم، بنشر آن، در اختیار دیگران بگذاریم.

خوشبختانه در سال‌های اخیر باتوجه به همین دغدغه‌ها، تعدادی از فرهیختگان فارس همت گمارده‌اند و دست به گردآوری، تاریخ و فرهنگ مردم زادگاه خود زده‌اند که جای بسی خرسندیست. از جمله اینان، دوست فره‌بختام خدیو بهمن طاهری است که با گردآوری فرهنگ بناویری، اطلاعات ذیقیمی را در اختیار فرهنگستان خطه لارستان کهن نهاده که مطمئناً اطلاعات مفیدی نیز برای فرهنگدوستان همه ایران و حتی خارج از ایران خواهد بود. یقین دارم که اگر دلسوزان بومی که دل در گرو ماندگاری «ریت تاریخی، اجتماعی و فرهنگی خویش دارند، نباشند که همت گمارند و با صبوری بسیار، اطلاعات را از زبان پیران خویش کسب نمایند، با توجه به هجوم همه‌جانبه‌ای رسانه‌های بیگانه دیرینه‌ای باید که ننگ بی‌هویتی دامنمان را خواهد گرفت.

کتاب پیش رو، یکی از این آثار ارزشمند است که مطالبش گرچه دیرینه‌وار آهسته شده، اما حق مطلب را در هر بحث، ادا کرده و اطلاعات ذیقیمی را زیر نام جالب «آوای تی‌ته» در اختیار مخاطبان خویش قرار داده است. در این اثر ارجمند، اطلاعات، به‌طور عمده به صورت در زمانی ارائه شده و بخشی نیز که هم‌امروز در زندگی مردم نقش دارد، هم، همزمانی آمده. که نشان از قدمت دیرینه تاریخ این دیار کهن دارد. برای جناب طاهری بهروزی و پویایی و پایایی آرزومندم.